

(המשך מעמוד 37)

אם יש לך דעות כליכך מגובשות למה לא תלך גם אתה לפוליטיקה, כמו אחיך, חיב אהרון הראל? זה לא מתאים לי. מיבנה האישי שלי כל-כך אגוצנטרי. שלא ניתן לסמוך עליי. אדם שכל הזמן עוסק בעצמו, במשברים שלו, במיחושים שלו, לא יכול להבטיח לאף אחד לקום בבוקר ולבוא לפגישה. צייר זה אדם מתבונן, אני לא יכול להיות שותף בעשייה.

אז אין לי ברירה, והמחלה עוברת עד לפעם הבאה.

נחזור קצת לאמנות. איך המימסד התרבותי בארץ מתחם לציירים, לך עתה? כמו אל שלומפרים שלא מגיע להם כלום. ולמה באמת מגיע לכם, ומה מגיע לכם? לחברה זה הרבה יותר זול להשקיע באמנות

חוריו של גרבוז עם בתו חווה, אמא שלי לימדה אותי. שרע זה טוב מאוד!

מרגלית ויאיר גרבוז, תוריד את הזבל, טמבל!

גרבוז בהסגנת שלום

אני אדם אופטימי וכאופטימי - אני חייב להאמין!

התיאטרון הדוקומנטרי. נולה צ'לטון היא האויב של הסרטים בארץ. אתה לא הולך לתיאטרון בארץ? אני הולך רק כשיוסי פולק משחק, כי הוא חבר שלי. אני אוהב תיאטרון, אבל שונא הצגות. אחד מתאפר כמו קסטנר ואחד מתאפר כמו אייכמן ואחרי ההצגה יש דיון. כל הארץ הזאת מלאה דיונים. שמעתי שבהזמנה לחתונה של דני סנדרסון ואשתו היה כתוב: "לאחר החופה ייערך דיון".

גם אחרי מאחורי הסורגים עשו דיון, ואמרו שהשחקן שיחק נהדר בתור שוטר. אז מה? מכל מאות השחקנים מצאו אחד ששיחק יפה בתור שוטר. נו, אז מה, אני צריך להתרגש מזה? טוב, לפחות כהנא התרגו מהסרט. גם כן שווה.

אתה לא בריוק מאושר ממה שהולך כאן. לא מהפוליטיקה, לא מה חינוך ולא מהתרבות. מה הבעיה שר הבימטרידה אותך כאמון ישראלי? אני יודע שזה נשמע נורא. אבל מה שהכיי מעניין אותי ומעסיק אותי כבר הרבה מאוד זמן זה איך להפסיק לעשן.

מה עם הסרטים שעושים בארץ? אני בעד. צריך לראות את כל מה שעושים בתחום הקולנוע בארץ. אבל כשרואים - בוכים. אני מתבייש בשבילים לא רק מהתוצאות. אני מנסה לתאר לעצמי מה האיש רצה לעשות ואני רואה למה הוא הגיע, וזה לא נעים לראות.

אתה רואה על המסך איש הולך בין צינורות, ואחריך ממטרה מרטיבה אותו, וכסוף הוא חוזר הביתה ופותח ברו - ואז יש כתובות סיום. למחרת אתה קורא בעיתון שזה סרט רגיש ועדיין, כי האיש היה הומן, ואני אפילו לא ידעתי שהוא היה הומן, ומכאן גם שלא ידעתי שזה סרט רגיש ועדיין.

אני חושב שאחת הצרות הגדולות בעשיית הקולנוע בארץ זה שהם חושבים שהאמנות נועדה לחקות את החיים. מי שרוצה לראות את החיים, שיקנה מישקפת ויציק לשכנים. אני הולך לקולנוע כדי לראות שמישהו עשה משהו שאני לא חשבתי עליו, ואני רוצה לחשוב על זה אחר כך ולזכור את זה. בשביל לראות את החיים אני לא צריך קולנוע. אני ממש אלרגי לעניין

מתווה מאשך אחריך לשחזר אותה, רק אחרי שהיא מוכיחה את עצמה. כל הכספים המושקעים היום באמנות, נבלעים כבניית מוסיאונים ובי מימסד שצריך לעסוק באמנים. בגלל היסוסים, בגלל חוסר היכולת להחליט מה טוב ומה רע, רוב הכסף הולך לשיחזור אמנות העבר. כשהיום, סוף סוף, נזכרים לקנות ציור של זריצקי, זה עולה להם פי 40 ממה שזה היה עולה להם כשזריצקי היה באמצע חייו ועבודתו.

בכל זאת, מעודדים פה רשם אמנים צעירים, נותנים פרסים, מילגות. זה בריוק העניין. במקום לתמוך באמנים בשיא פעילותם, נותנים פרסים לילדים בני 9 שמנגנים כינור. או, מצד שני, נותנים פרס ישראל. הוא ניתן בידיים רועות ומקבלים אותו בידיים רועות. בשביל לקבל פרס אתה צריך

להיות או ילרפלא או חולה פרקינסון. החברה בונה בתי-ספר, עוד מיבנים, עוד מוסיאונים. רק למייר של האמנות אין לה מה להציע. יש אינפלציה בכמויות בתיאטרון, וכל הזמן מתעסקים בתיאוריה. לימודי-האמנות בארץ הם כישלון מוחלט. אולי כישלון מכובד, אבל עדיין כישלון. מעריכים מוסרות השכלה, אבל כולם רואים שלא מעריכים את התוצאות. אילו העיריה היתה נותנת לי סטודיו גדול, התלמידים שלי היו רואים שמישהו מעריך את מה שיוצא ממה שהם לומדים אצלי בתיאוריה. אגב, בסטודיו הזה שהם היו נותנים לי, הם היו צריכים להכניס חמישה תלמידים שיעבדו לידי כשוליות. רק אז יתחילו ללמוד איך עושים אמנות. צריך להוריד קצת תיאוריה ולחזור למלאכה.

כולם מאוד מעריכים בחור או בחורה ש"לומדים אמנות. אחריך, כשהוא יוצא משם ונהיה צייר, זה מעצבן את כולם, ועד שהוא לא ישכח הכל, יהיה לו קשה להסתדר בחברה.

עוד לא נגענו בכלל בטלוויזיה הישראלית. לך, במבקר טלוויזיה, ברוי דאי יש מה להגיד. הטלוויזיה מבחינתי, זה קודם כל חדשות והמגאונים למיניהם. במידה רבה אני יכול לך טוב עם הגב למכשיר. הטלוויזיה בשבילי היא הראי למצב החברתי. ועל זה בעיקר אני כותב. אני רואה סרטים וסרטים ערביים. כל השאר זה תוכניות שלא ברור לי למי הן נועדו. מבחינת הדבר הכיטלוויזיוני אצלנו זה סוף ציטוט. יושבים אצלך אנשים בסלון ומרברים.

בשתי תקופות-חיים חייית בקיבוץ. איך הסתדרת עם ההתבוננות הזאת שם?

בפעם הראשונה הלכתי לקיבוץ כשהייתי נחמישית. זה בגלל העובדה שהמריד בתנועה אמר לי שבסופו של דבר צריך להגיע לקיבוץ, ואצלי היה תמיד סופר-שליבר. אחרי התיכון עזבתי, אבל תיכף התגייסתי לצבא. חיפשתי מיסגרת שבה אני והצבא נגרום אחד לשני הכי-פחות נזק, ומצאתי את הנח"ל. אז גרתי שם כמה שנים, התחתתי עם מרגלית וגידלנו את הבן הבכור שלנו על חתיכת לינו"ל אום, כל יום מ' ועד 7.

אחריך בגרתי ברעיון ג'העודן ועזבתי את הקיבוץ, ועד היום אני מרגיש שזה נורא לעזוב דשאים ועצים ושקט, למרות שאני שונא רשאים ועצים ושקט. אני נולדתי בגבעתיים, גר ברמת-גן, חי בתל-אביב וחולם על פאריס. אז אני חולה מזה.

טוב שהזכרת מחלות. איך אתה יודע שאתה היפוכונדר?

אחרים אומרים שאני היפוכונדר. לי יש המון מיחושים ותיכף אני עושה לעצמי דיאגנוזה. וכל פעם מסתבר שהמחלה ממש קשה וממארת. הסרטן שאני מקבל בבוקר הוא כליכך קשה, שכבר אין טעם אפילו לגשת לרופא.

ואם אתה לא מת למחרת בבוקר, סימן שלא היית חולה? לא, זה סימן שפשוט ניצלתי בנס. הרבר היחיד שמעביר לי את המחלות הקשות שלי, זה שמולולים בי וצוחקים עליי. לפעמים אני מרגיש כליכך רע, שאני נפרד ממרגלית ואומר לה שכנראה היא לא תספיק אפילו להזעיק רופא. מרגלית אומרת לי מייד, "תוריד את הזבל, טמבל"

השערות הארוכות

השערות הארוכות שלי זה לא מתוך החלטה. זה כי אני שונא מיספרות. בילדותי נראיתי כול הזמן כמו כדורגל. ילד נמוך, חסר צוואר, שכל יומיים היו מספרים אותו קצר קצר. אז היום אני נזכרת להתמרד נגד הספרים.

כשקנינו את הבית הזה, שהוא שיכון הסתדרותי, היינו צריכים ללכת לאיזה מקום כדי להראות פינקס-הסתדרות. אני לקחתי את הפינקס והתכתי לבד. הפקיד אמר לי: גברת, בלי בעלך את לא יכולה לחתום על כלום!

איך עוצרים את השטן?

אצלנו שבוע נוסף של דם... כל מיקרה של רצח מביא עוד חצי מנדט לכהנא" אומרים אנשים. כהנא - הטמפון של המדינה - סופג את כל הדם. וכשלא נשפך כאן דם, הוא נושך את צווארנו. איך עוצרים את השטן?

בכמה הזדמנויות הראתה הטלוויזיה קטעים ממסעיבל לתיאטרון אחר" שנערך בעכו. אני, כנראה, אוהב תיאטרון אחר מהאחר הזה.

ראיתי בטלוויזיה את נבחרת ישראל בכדורגל. ביצע ראיתי את נשיא-המדינה. האם פירוש הדבר שהנבחרת מצפה לחניניה?

צליבתו של ישו זכתה לנעוריינצח במחוזותיהם המעוותים של האנטישמים בכל הזמנים. בכל דור ודור חייב שונאי-יהודים לראות עצמו כאילו היום נודע לו שהיהודים אשמים בצליבתו של המשיח.

מתוך ביקורת טלוויזיה